

ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ

БЯСЧЫНСТВА ІСПАНСКІХ ФАШЫСЦКІХ МЯЦЕЖНІКАУ ПРАДАЖАЮЦА

За апошнія дні зарэгістраваны новыя выпадкі іранскіх нападў іспанскіх фашысцкіх мяцежнікаў на саветскія судны. Як паведамляе супрацоўніку «Правды» ў Нароніям камісарыяне знешняга гандлю СССР, у раёне Гібралтарскага праліва падвергіліся нападў 7 саветскіх гандлёвых суднаў.

Цеплаход «Бела Кун», ішоўшы з Ротэрдама (бельгійскі порт) у італьянскі порт Баньоль з грузам у 5.100 тон германскага вугалю, быў затрыман узброенымі мяцежнікамі суднамі 28 студзеня, у 14 гадзін, і адвезен у Сеуту (Іспанскае Марока). Пасля чатырохгадзішняга арышту цеплаход пайшоў на сваёму прызначэнню.

29 снежня танкер «Москва» (нафтапазіўное судно), ішоўшы з Туапсе ў Англію з грузам у 8.419 тон нафтапрадуктаў, быў сшыпен у Гібралтарскім праліве ваенным трыльчыкам іспанскіх мяцежнікаў.

Пасля правэркі дакументаў танкер быў адпушчан.

У 18 гадзін 30 снежня ўзброены трыльчык мяцежнікаў затрымаў пры праходзе Гібралтара параход «Максім Горкі», які следваў з бельгійскага порта Ротэрдама ў Ліворно (італьянскі порт) з грузам у 5.893 тоны германскага вугалю для Італіі. «Максім Горкі» быў адвезен у Сеуту і змог пакінуць гэты порт толькі 31 снежня ноччу. Ён пайшоў на сваёму прызначэнню.

31 снежня, у 16 гадзін, у Гібралтарскім праліве ваенны трыльчык мяцежнікаў затрымаў параход «Постышаў», які следваў з Нікалаева ў Гент (Бельгія) з грузам у 5.100 тон. Параход быў адвезен у Сеуту і толькі пасля вобшыку і правэркі дакументаў пайшоў у Бельгію.

У гэты-ж дзень, у 20 гадзін фашысцкі аэрымаў параход «Ататма», на якім знаходзілася 3.761 тона генеральскага груза. Параход ішоў з Одэсы ў Гуль (Англія) — Антверпен (Бельгія) — Гамбург (Германія).

Пасля апроу мяцежнае ваеннае судно дазваляе «Ататма» следваць далей.

Цеплаход «Кубань», вышаўшы 25 снежня з Одэсы ў Лондан (Англія) — Ротэрдам (Галандыя) — Гамбург (Германія) з генеральным грузам у 1.567 тон, быў затрыман іспанскімі фашысцкімі пры праходзе Гібралтара і адвезен у Сеуту. Пасля вобшыку 2 студзеня, у 16 гадзін, цеплаход вышаў з Сеуты на сваёму прызначэнню.

(«ПРАВДА»).

Да падаў і Іспаніі. НА ЗДЫМКУ: від на вуліцу паселішча Алканія.

БАІ ПАД МАДРЫДАМ

(Па тэлефону ад спец. кар. «Правды»)

МАДРЫД, 4 студзеня. Вакол Мадрыда зноў аднавіліся жорсткія баі. Горад зноў у напружанні — то ў трыгожым, то ў раласнім.

Рэспубліканскія байцы, ахоўваючыя сталіцу, у адных напрамках абараняюцца, у другіх наступваюць.

Зноў фашысцкая авіяцыя над мадрыдскімі кварталамі. Зноў яна павялічвае, каб сёньдз смерць і разбурэнне, і знікне пры падлённі ў паветры храбрых паветраных вяртавых сталіцы — рэспубліканскіх знішчальнікаў.

Непрыяцельскія бамбардзіроўшчыкі сёння забілі некалькі жанчын і дзяцей. Мясцежнікі ўпярціваюць у сваім намеры перарэзаць дарогу паміж Мадрыдам і Эскаб'ялам, каб захаваць Эскаб'ял і ізаляваць Мадрыд.

Атакі мяцежнікаў адбіты на ўсіх участках

ПАРЫЖ (сталеца Францыі), 5 студзеня. Як перадае агенства Гавас, камітэт абароны Мадрыда ў зводзі, апублікаванай 4 студзеня, папярджае, што сур'ёзная атака мяцежнікаў на мадрыдскі фронт была адбіта рэспубліканцамі на ўсіх пунктах.

Рэспубліканскія войскі раённай 4 студзеня занялі завод Эмсаальдуна, на якім вырабляліся ў вялікай колькасці ваенныя снайперскія карабіны.

Паветраны бой над Більбаа

БІЛЬБАА (галоўны горад Баскаўскай аўтаномнай вобласці), 5 студзеня. (БЕЛТА). Учора 9 бамбардзіроўшчыкаў і 16 знішчальнікаў мяцежнікаў з'явіліся над горадам Більбаа. 8 урадзавых знішчальнікаў выляцелі ім насустрэч. На вышыні 1.500 метраў адбыўся паветраны бой, у якім

мяцежнікі страцілі адзін трохматорны бамбардзіроўшчык і два знішчальнікі. Самалёт мяцежнікаў ад трынаццаці рэспубліканскіх лётчыкаў загаралася і, ахвочы агнём, падаў на зямлю. Народ горада аплачываў відаў рэспубліканскіх лётчыкаў.

10 тысяч італьянцаў прыбылі ў Іспанію

ЛОНДАН, 5 студзеня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенства Рэйтар, згодна інфармацыі, якая знаходзіцца ў распаражэнні англійскага ўрада, у апошнія дні снежня 1936 года ў Кальікс (порт на поўдні Іспаніі) прыбыла каля 6.500 італьянскіх «добраахвотнікаў».

Агульная колькасць італьянскіх добраахвотнікаў, прыбыўшых у Іспанію ў апошнія два тыдні, — уключае агенства, — такім чынам, перавышае 10.000 чалавек.

«добраахвотнікаў» — Агульная колькасць італьянскіх добраахвотнікаў, прыбыўшых у Іспанію ў апошнія два тыдні, — уключае агенства, — такім чынам, перавышае 10.000 чалавек.

«добраахвотнікаў» — Агульная колькасць італьянскіх добраахвотнікаў, прыбыўшых у Іспанію ў апошнія два тыдні, — уключае агенства, — такім чынам, перавышае 10.000 чалавек.

«добраахвотнікаў» — Агульная колькасць італьянскіх добраахвотнікаў, прыбыўшых у Іспанію ў апошнія два тыдні, — уключае агенства, — такім чынам, перавышае 10.000 чалавек.

УЛЬТЫМАТУМ ГЕРМАНСКАГА АДМІРАЛА

ПАРЫЖ, 5 студзеня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенства Гавас, адмірал — камандуючы германскай эскадрай у іспанскіх водах, праз пасрэдства крэйсера «Кенігсберг», звярнуўся да іспанскага ўрада з радыёграмай, у якой зноў патрабуе ў абмен на захаванні германскіх ваенных суднаў іспанскія параходы «Арагон» і «Марта Ункера» вызваліць пасажыра і выдць затрыманую частку груза германскага парахода «Палос».

У радыёграме гаворыцца, што, калі праз тры дні патрабаванне не будзе задаволена, германскі ўрад прадыктуе захаванні параходы і груз і ўраду ірае разлікі з іспанскімі «судамі», прысланымі Германіяй. У выпадку, калі ў далейшым іспанскі ўрад будзе захаванні германскія гандлёвыя судны, германскі ўрад будзе вымушан прыняць іншыя меры.

Прагэст Англіі супроць нападаў фашысцкіх суднаў

ЛОНДАН (сталеца Англіі), 5 студзеня. (БЕЛТА). Міністр замежных спраў Ідэ, які знаходзіўся ў адпуску, звярнуўся ў Лондан з прычыны сур'ёзнай патанья, якая ўзнікае ў сувязі са становішчам у Іспаніі.

У аўтарытэтных колах уключаюць, што прагэст, перададзены генералу Франку праз англійскага пасаля ў Іспаніі, а таксама прагэст, перададзены ваенна-морскаму камандаванню мяцежнікаў у Кальікс (супроць абстрактна англійскага параходаў мяцежнікаў) зроблены ў парадку катэгорычнага папярэджання аб тым, што Англія будзе абараняць сваё суднаходства.

Кансерватыўная газета «Дэйлі тэлеграф» піша: англійскі ўрад жадае, каб гэта папярэджанне было ўважана ўсякай змажэй дзяржавай, якая збіраецца заключыць саюз з адным з бакоў у Іспаніі.

Хвалыванні сярод мараканскіх ВОЙСК

ЛОНДАН, 5 студзеня. (БЕЛТА). Як перадае ліберальная газета «Ньюс кронікл», згодна весткам з даставярных крыніц, у Іспанскім Марока ўспыхнулі хвалыванні сярод мараканскіх войск мяцежнікаў. Мяцеж Сінісіа каля вярот г. Гетуна занялі 200 мараканцаў, да якіх далучыліся таксама сўраеішчы. Фашысты да гэтага часу абмежаваліся толькі савадзі мячын з апасены абаротышч. Незадважлівае туземцаў. У горадзе Гетуна — вельмі напружаны атмасфера. У раёне пунтаў устанавлены кулямёты. Паведамляюць пра укапанні бой у адным з раёнаў Іспанскага Марока паміж паўстанцымі племенем і фашыстамі. Шмат мараканскіх салдат працаваў на тэрыторыі Французскага Марока. Хвалыванні, — піша газета, — выкліканы насильнай вербоўкай у армію мяцежнікаў.

Забастоўка пратэсту лодзінікаў краўцоў

ВАРШАВА (сталеца Польшчы), 5 студзеня. (БЕЛТА). Як паведамляе газета «Дзёнік популярны», лодзіцкія краўцы, якія працуюць у будыйных фірм, экспартуючых мужчынскае адзенне за граніцу, дэдавалішыся, што гэтыя фірмы выконваюць у сучасны момант заказы для іспанскіх мяцежнікаў, спынілі работу. На скажынам на гэтаму паводу мітынгу прабыла аб'явілі забастоўку ў знак пратэсту супроць даламоці фашыскаў готых фірм фашысцкім мяцежнікам.

НАГЛЯЯ ВЫЛАЗКА КЛАСАВАГА ВОРАГА

У ноч на 3 студзеня ў Аршанскім раёне зроблен наглы напад на двух шчотчыкаў, праводзіўшых перапіс шчотчыкаў у Штчалаўскім сельсавеце. Шчотчыкі — настаўніка штчалаўскай школы тав. Шыбуіна і настаўнік ельнінскай школы тав. Іўчанка пасля работы на перапісу варочаліся ноччу дамоў. Унобілаў вёскі Врэдзіна іх нагналі ва-

рожылі элементы і нанеслі нажылыя раны. Падцярпеўшы праз некаторы час, спыніліся вярнуць, блы палараны і накіраваны ў мясцовую бальніцу. Ім аказана тэрміновая дапамога.

3 Менска на месца нападу выехалі працэсуйнікі пракуратуры і іншых следчых органаў. Па гэтай справе арыштаваны 4 чалавекі. Вядзецца следства.

ЗДЗЕНУЮЦА НАД ЖАНЧЫНАМІ

У артыкуле 122 Канстытуцыі Саюза Советскіх Сопіялістычных Рэспублік гаворыцца: «Жанчыне ў СССР прадастаўляюцца роўныя правы з мужчынам ва ўсіх галінах гаспадарства, дзяржаўнага, культурнага і грамадска-палітычнага жыцця».

Толькі ў нашай краіне жанчыны сапраўды карыстаюцца такімі правамі і роўна з мужчынам прымае актыўны ўдзел у будаўніцтве сацыялізма.

Аднак, ёсць яшчэ людзі, якія ніяк не могуць пазбавіцца ад габейных перажыткаў часоў пераёма, калі жанчына была прыгнечана і прыбита.

У калгасе імя 13 гадыня Кастрычніка, Залашчынскага сельсавета, Пухавіцкага раёна, асобныя калгаснікі сістэматычна зніваюць сваіх жонак. Некалькі месцаў таму наза калгаснік Антон Салаўкоўскі пасварыўся з жонкай і аб'явіў. Папярэдняй жанчына пасля гэтага пераехала ў іншы калгас.

Праз некаторы час гэтым габействам прыклаў паследваў другі калгаснік Антон Зубовіч. Ён таксама жорстка паб'ў сваю жонку.

Зусім надыта калгаснік Раман Мяско, забараніў сваёй жонцы наведаць літупункт. Калі жанчына прапалавала развесці, Мяско аб'яў яе.

У калгасе і сельсавеце нікто не рагуе на гэтыя агідныя факты. Наадварот, старшыня калгаса Мікеніч сам пабудуваў калгасніку Зубовічу, калі той распраўляўся з жонкай. Аб азеках Зубовіча паведамляў міліцыянеру, апошні не звярнуў на гэта ніякай увагі.

Старшыня сельсавета Казлоў лічыць, што «з гэтага ўсе застаюцца жывы». Таму ён спакойна наглядзе на дзікіх расправамі. САМАЛОУСКІ.

АД РЭДАКЦЫІ: Мы звяртаем увагу Пухавіцкага РИ (КПБ) на абурэнныя адносіны калгаснікаў асцялі імя 13 гадыня Кастрычніка да сваіх жонак.

СПЫНІЦ АГІДНЫЯ СПРАВЫ

Дырэктар баравіцкай КПСН, Кіраўскага раёна, Лагойка Ф. М. зарыштаў настаўнікаў школ сельсавета за май, чарвончэ ліпені і палову жніўня ў суме 19.000 руб. здаў у баравіцкае сельпо без ведам і згоды на гэта настаўнікаў. Ім прыходзілася за 7 кіламетраў хадзіць у сельпо, каб там атрымаць свае-ж грошы.

Для таго, каб атрымаць усе грошы, прыходзілася браць непатрэбныя тавары, бо сельпо грошы не мела, каб поўнаспі і свечаслова вярнуць іх настаўнікам.

Лагойка, як настаўнік, таксама робіць агідныя справы: на працягу 1935-36 навучальнага года вучні чыталі неспрыгодныя кнігі і ён ім нічога не тлумачыў. Вучні аб гэтым не адзі раз скардзіліся. Лагойка не раз самачынка арываў урокі. Планаў работы ён не

меў, а з настаўнікаў іх патрабаваў. Настаўнікаў і вучняў аб'явае непрыстойнымі і сарамліва. Як дырэктар, ён не павінен быў аб'яваць школу бакамі для вучняў і вучыць і настаўнікам прыходзіла ліць сэрцу і халодную ваду з бруднага вядра.

Лагойка з'яўляецца кіраўніком гуртка па вывучэнню гісторыі ВКП(б), але на працягу ўсяго навучальнага года ні адных заняткаў не праводзіў. Лагойка не прыслухоўваецца да настаўнікаў, больш займаецца бярэваратчыным адміністраваннем.

Калі-ж, нарэшце, раённыя арганізацыі сымняць агідныя справы Лагойкі? ТАРАСЕНКА, РЫНКЕВІЧ, КАРАН-КЕВІЧ.

Баравіцкая НОШ.

ДВА ГАДЫ БЕЗ РЭВІЗІІ

Два гады ў калгасе «Ленінскі шлях», Радомльскага сельсавета, Дрыбніцкага раёна, не было рэвізіі. Карыстаючыся бескаротральнасцю, старшыня праўлення Капітонаў робіць розныя злачынствы.

Па тры месяцы Капітонаў не прыкочуе грошай, якія біраў у банк або з'яўляюцца за калгасную майнасць. Капітонаў не бракуе і фабрыкаўшчых фальшывых рахункаў. Напрыклад, вядома ён прастаніў рахунак на 80 руб. для аплаты ветэры-

нарным работнікам за дэфектнае хлявоў. Сусяднін калгасам за тую работу аддаў іх на 40 руб.

Збожжапастаўні і ільвогазотубні Капітонаў проста сабатаваў. Толькі пад папярэдняй сельсавета са значным спаненнем калгас разлічыў за дзяржаўнай па хлябу і ільну. Зараз Капітонаў сабатае здачу пшэніцы. Ён павінен падаць уражож калгасу людзей і разбурае калгасную гаспадарку.

ЦІВІОУ.

ДА ВЯСНІ НЕ РЫХТУЮЦА

Калгас «Вольная праца», Замацкага сельсавета, Чашніцкага раёна, зусім не рыхтуецца да веснавой сямбы. Работот сельсавадскадара і інштэтару не распачаў. На калгасным двары пануе аччылная бегаспадарчасць. Усходы ваялюцца калёсы, плугі, бароны. На вуліцах дзвці цаганшэ перады ад калёсы, калячак колы з гары. Гэта штэдаенна бачаць стагошні калгаса і бригадзіры, але не аяртаюць увагі.

ЗЕМЛЕПАРАДЧЫН.

Калгас «Вольная праца», Замацкага сельсавета, Чашніцкага раёна, зусім не рыхтуецца да веснавой сямбы. Работот сельсавадскадара і інштэтару не распачаў. На калгасным двары пануе аччылная бегаспадарчасць. Усходы ваялюцца калёсы, плугі, бароны. На вуліцах дзвці цаганшэ перады ад калёсы, калячак колы з гары. Гэта штэдаенна бачаць стагошні калгаса і бригадзіры, але не аяртаюць увагі.

М.

ПРОСТЫ РАСКАЗ

Екаперына Якаўлеўна Кузьба першы раз зааўважала перапісны ліст дзесяць год таму назад. Невадлікі параўнальна адрэзак часу, а змест перапіснага ліста, які яна запішчыла сёння, як неба ад зямлі каляе ад зместу ліста першага Усеазаўнага перапісу 1926 года.

У той час яна была батрачкай у пудлака Міхайлава і адчувала на сваіх маладых плычак усю джадзеш куладкай эканамічнай. Чупь сьвігала, і яна была ўжо на нагах. З раніцы да поўнай ночы, застаючыся без сьня, працавала Екаперына, каб мець кавалак хлеба для сябе і запам'яць шматлікай сям'і.

На трынаццаць дзён Якуб Ваальковіч — бацька Екаперыны — меў даўной толькі чатыры гектары зямлі. Не было таго года, каб ужо з ранняй вясны сям'я не заставаўся без хлеба. Даве сястры і брат Екаперыны яшчэ малымі памерлі, не вытрымаўшы годаў, які быў настаянным гасцем у хаце беларускага селяніна-бедняка.

Патер Екаперына Якаўлеўна Кузьба — знатная калгасніца, роўнапраўны член грамадства. Запэўняючы першую графу перапіснага ліста (пол), яна ўспамінае словы таварышча Сталіна: «Жанчына ў калгасе — вялікая сіла». Яна сама з'яўляецца лепшай ілюстрацыяй гэтых слоў вялікага правадара народаў. Ёй усюто 31 год, а яна ўжо кіруе вялікай жылблагадоўчай таспадаркай — малачна-таварнай і сьвіна-тварнай фермай калгаса «Чырвоныя Скарынічы». Яна — член прэзідыума сельсавета; член райпланкома і член ЦКВ БССР. Разам з вялікім Сталіным, кіраўнікамі партыі і ўрада яна прымае ўдзел у работах VII Усеазаўнага З'езда Саветаў і другога Усеазаўнага з'езда калгаснікаў-удзельнікаў, абмяркоўвала важнейшыя зваржыўныя пытанні.

Быў час, калі бацька і сама Екаперына сароміліся сказаць, што яны беларусы.

т. Кузьба, — на сваёй роднай беларускай мове, з мяне сямліліся кулакі, посп і іх службы. А кулак Міхайлаў — мой «гаспадар» — навуцаў!

— Не гавары ты на сваёй хамскай мове...

— Я не магла ты і не жадала адвекнуць ад сваёй мовы. Было крыўда: чым яна горшая за іншыя?

З вялікім дастойствам і гордасцю запісвае цяпер Екаперына Якаўлеўна ў перапісным лісьце:

Нацыянальнасьць — беларуска. Родная мова — беларуская.

Успамінае тав. Кузьба пры пытанні аб рэаліі. Яна даўно ўжо не верыць ні ў бога, ні ў якія забавоны і прымі. Наверунай яна стала яшчэ ў маліцтвае пасля аднаго несабытнага выпадку, які здарыўся з яе бацькамі.

Гэта было за два-тры гады да Кастрычніцкай рэвалюцыі. Пастух Якуб, бацька Екаперыны, незнарок упусціў кароў у лес графа Чапскага. На «месцы злачынства» яго спынілі ўпраўляючы і аб'езчыкі і аблі да неспрытомнасці. Памятае т. Кузьба, што бацька доўга хварэў.

Знемагаючы ад болю, ён не раз падаў на калені перад абразамі, што вяселі на купе ў хаце, і прасіў дапамогі, прасіў, каб хопь бог святы, усешнымі заступіўся за яго, пакараў крэпкімі!

Але бог аказаўся бласявыым і роўнадушным да пакут старога Якуба. Усе сваякі, якія ён падаваў у воласць і суд, засталіся безрукамі і слепымі. Парэкія чыноўнікі-хабарнікі нават прыгравалі Якубу, толькі прыдурчыў яго да адкажыні.

Не вытрымаў тады бацька Екаперыны, схавалі чаргу і на дробныя кавалкі разабіў усе абразы.

— Вас многа сядзіць тут святых, але ні адзін не заступіцца за бедняка, не веру я вам больш, вы знаеце з багатымі.

Екаперына бачыла і чула ўсе перажытыя бацькі і гэта зрабіла на яе вялікі

Тав. Кузьба са сваім сынам Анатолем.

чыне выйці замуж было вельмі пажла. Патрэбен быў вялікі пасаг. Дзе-ж было ўзяць яго бацьку Екаперыну? Некара, калі ў яго памер сьні, ён у роласці скараў!

— Нахай лепш памёрлі-б дзве лачкі! Яны сядзяць на май шні!

Екаперына Якаўлеўна не патрабаваўся пасаг. Пры саветскай уладзе жанчына не куплялася і не прадаецца. Тав. Кузьба вышла замуж за камандзіра Чырвонай Арміі, у іх нарадзіўся сын — Анатоль. У 1928 годзе муж памёр. Екаперына

Якаўлеўна сама выхоўвае з сына дастойнага грамадзяніна саветскай краіны. Екаперына Якаўлеўна любіць сваю радзіму. Яна гарача патрыятычна-стычнай дзяржавы. І гэты патрыятызм

кончаць з капіталізмам. Я — грамадзянка саветскай дзяржавы, за якую гэтаго аддаць свай жыццё.

У перапісным лісьце 1926 года на пытанне — «ці пісьменны», Екаперына Кузьба адказвала: «не». Падлер у гэтай графе ставіць алказ. Так, яна пісьменныя. Саветска ўлада беларускую жанчыну выведла з балота немы і некультурнасці. Так, Кузьба за апошнія гады паспяхова скончыла літупункт і вярз вучыцца ў сярэдняй школе. У гэтым годзе яна будзе мець шкату за чатыры класы роўнай сярэдняй школы. Пройдзе яшчэ некалькі год, і будзе нешчыснае стане студэнткай вышэйшай навучальнай установы.

— Я буду аграномам ці зоотэхнікам, — упэўнена заяўляе Екаперына Якаўлеўна. Яна сумняеня, што ў будучым трэцім усеазаўнага перапісу тав. Кузьба з поўным правам запіша ў графе — «ці скончыў сярэдняю ці вышэйшую школу» — «Так, вышэйшую».

З 1930 года, як толькі арганізаваўся калгас, тав. Кузьба стала яго членам і энергічна працуе. Ад рэвалюцыйнага яна вырастае да кваліфікаванай дзяркі, а потым — да загадчыка фермы. Ганаровая і адказная яе пасада! У новабудаваным кароўніку знаходзіцца 114 гадоў буйнай рагатай жывёлы. За мінулы год яе ферма не мела ні аднаго выпадку алыходу, плач рагішца жывёлагадоўчы перавышаны.

Калгас «Чырвоныя Скарынічы» гаварыць сваёй знятыя станаўкаў жылблагадоўчай, якая вырастае разам з ім. А калісьці тут, на месцы новых Скарыніч, была старая жабрачка вёска. Сама назва Скарынічы гаворыць за сабе. Беззямельнае беднае селянства гэтай вёскі не мела праішоў дарог і жабрачка на людзях, вырашчавалі скарыніч хлеба, каб не памёрлі з голаду. Скарыніч меў да калектывізацыі не больш 2—3 гектараў зямлі, бо большая частка зямлі належала кулакам. У іх калектывізацыі было па 20—50 гектараў самай лепшай зямлі.

Патер Скарыніч не пазнаваў. Тут жагавы саветскі селянін. Кожны калгасні

